

Švedijos
bestselleris

Nr. 1

Padėtjes šeimininkas

JENS LAPIDUS

„Pagaliau epinis Europos detektyvas,
prilygstantis Stiego Larsono knygoms“

- James Ellroy apie „Juodojo Stokholmo“ seriją

OBUOLYS

ŠE
LAPIDUS

Padėtjes šeimininkas

Romanas

Vertė
IRMA BALAKAUSKAITĖ

Švedijos moterų laikraštis

ŽAVINGAS POBŪVIS BUŠARO PARODOS ATIDARYMO PROGA

Visi – ir princas Karlas Filipas, ir jo draugas, garsusis grafikos dizaineris Joakimas Andersonas – praeitą vakarą susirinko „CoolArt“ galerijos vakarėlyje, surengtame unikalių Bušaro darbų ekspozicijos atidarymo proga. Visa Stokholmo aukštuomenė, garsieji meno pasaulio vardai.

Mūsų reporteris pastebėjo ir kolekcininkų bendruomenės naujokus, finansininką Hugo Pedersoną ir jo žaviąją žmoną Luisą, – naująsias žvaigždes miesto meninėje padangėje. Kalbama, jog ši stilinga pora labai domisi menu ir, nors kolekcionuoti pradėjo tik prieš dvejus metus, per tą trumpą laiką sukaupė puikią šiuolaikinio meno kūrinių kolekciją.

„Aš visada mėgau trapumą ir paslaptįgumą“, – linksmi mūsų korespondentui atsakė Hugo Pedersonas.

Investicinėje bendrovėje „Fortem“ dirbantis vyras per trumpą laiką tapo daugelio jaunų ir talentingų menininkų globėju.

„Jei jums pavyko užsidirbti pinigų, turite ką nors atiduoti mainais“, – tokį patarimą davė žurnalisto kalbintas pašnekovas, pritardamas menu besišavinčiai žmonai.

Johanas Lindvalas, 2007 m.

Prologas

Adanas nutempė aliuminines kopėčias už namo. Pakėlęs galvą, pažvelgė į balkoną. Butas buvo Nystadsgatane. Pirmas aukštas, neturėtų būti sunku. Išskleidi kopėčias, užtvirtini, kad nesusilankstyti, atremi į balkoną, ir tu jau bute. Bet vis tiek, po velnių, jautiesi, lyg būtum pridėjęs į kelnes tiesiogine šio žodžio prasme. Net įsivaizdavo, kaip lipa sumautomis kopėčiomis, kai ant jo pasturgalio puikuojasi bjauri, besiplečianti ruda dėmė.

Tiesą sakant, jau nebeturėtų užsiimti panašiais niekais. Jam devyniolika metų, jau išaugo iš to amžiaus, kai laikas gaišamas banaliomis butų vagystėmis. Tuo užsiimti vyresnėse klasėse – dar nieko, bet dabar... Toks elgesys pramuša bet kokį dugną. Bet ar jis turėjo pasirinkimą? Suri liepė, tu darai.

Jie draugavo nuo darželio laikų, gyveno tame pačiame kvartale, žaidė vienoje komandoje, jų tėčiai buvo kaimynai. Tik ne čia, o šalyje, iš kurios pabėgo. „Bakule*“ buvome kaip visi: nesirūpinome vienu kitais. Nebent, jei kas atsitikdavo, – dažnai kartojo senas Adano tėvas. – O čia mes jaučiamės tarsi būtume viena šeima. Broliai ir seserys. Visi kaip vienas.“

Tėvas ir teisus, ir neteisus. Suri – jo „brolis“. Ir kas iš to? Kiaulių kiaulė. Elgiasi kaip *subinė*.

Aliumininiai turėklai. Šaltis prasiskverbia net per lauko darbams skirtas pašiltintas pirštines. Be jų nė žingsnio... Įprotis iš praeities:

* Regionas Somalyje.

nepalikti pirštų atspaudų. Jo *piršteliai*, tikriausiai, išsaugoti kokiame nors policijos registre. „Duomenų bazėje“, kaip jie vadina nenorėdami erzinti visuomenės žodžiu „registas“. Neva niekas nėra neregistruojama. Tai – Konstitucijos pažeidimas.

Jis perlipo per balkoną. Sveriant tiek, kiek Adanas, mažiausiai 110 kilogramų, teko pasivarginti. Tačiau jo ranka laikė atsuktuvą tvirtai ir patogiai, tarsi pirštai prieš vaikino valią tik ir telauktų, kada galės atlikti įprastą darbą, nors šiuo metu vaikas gyvena visiškai normalų gyvenimą.

Normaly. Kas laikoma norma? Vairuoja tėvo šefo skydinį furgoną, kramto kukurūzų spragėsius, vakarais su mergina žiūri „Luką Keidžą“ ir „Faudą“. Tačiau prieš dvi savaites jam buvo pasiūlyta šiek tiek užsidirbti. Niekto nelegalaus, vienos dienos trukmės draugiška paslauga – duoklė senų laikų sentimentams. Būtų idiotas, jei atsisakytų tokio pasiūlymo.

Viskas dėl tų niekšų vokiečių. Suri norėjo, kad Adanas nuvyktų į Hamburgą ir atvartų vieną naujausią, bet jau naudotų septintos serijos BMW automobilį. Rida siekė ne daugiau kaip penkiasdešimt tūkstančių. Sumanymas absoliučiai pelningas. Nusiperki už milijoną kronų ir atveži į Švediją, kur jis kainuoja tik pusantro. Galėtum tuo verstis nuolat. Tik štai viena bėda – jei per metus savo vardu registruoji kelis automobilius, patenki į mokesčių inspekcijos akiratį, tuoj ima uostinėti. Taigi, Adanas įsisuko į šią karuselę. Naujas, niekur nefigūravęs vardas, niekada neturėjęs reikalų su automobilių verslu.

Traukiniu nukako į pietinį Danijos pakraštį. Bilietas į vieną pusę kainavo penkis šimtus devyniasdešimt devynias kronas. Per naujutėlaites, puikiai grojančias „Beats“ ausines visą kelią klausėsi „Spotify“. Tačiau, žiūrėdamas pro langą, nuolat tvirtai prie pilvo spaudė juosmens krepšį, kuriame buvo Suri įduotas fantastiškas kroviny. Niekad nematė, jog milijonas kronų eurų banknotais taip mažai sveria.

Jam dar niekad neteko taip ilgai važiuoti traukiniu, bet visai smagu. Smalsiai stebėjo peizažą už lango. Pro akis lėtai slinko Pietų Švedijos

kraštovaizdis: apledėję laukai, miškingos vietovės ir smulkūs ūkiai, kuriuose gyvenantys kaimiečiai, rodėsi, visi kaip vienas kolekcionavo traktorių griaučius, surūdijusios geležies nuolaužas bei senos medienos lentas. Įdomu, iš ko jie gyvena?

Rasti BMW saloną nebuvo sunku. Penkios minutės nuo geležinkelio stoties. Dar penkios minutės automobiliui apžiūrėti. Dešimt – deryboms su pardavėju, sandoriui sudaryti bei surašyti pirkimo–pardavimo aktą. Pardavėjas šiek tiek kalbėjo arabiškai: tai nebuvo Adano gimtoji kalba, bet mokėjo pakankamai. Jo arabų kalbos žinių pakako kelioms draugiškoms frazėms. Pardavėjas nusišypsojo ir pritariamai linktelėjo.

Kaip malonu įkristi į juodą odinę sėdynę, užvesti variklį ir riedėti Švedijos keldo link! Jam teko vairuoti dešimtis automobilių, daugiausia pikapų, tačiau niekada nebuvo sėdėjęs prie BMW vairo. Ne tik automobilis atrodė prašmatniai – kiekviena detalė buvo aukščiausios kokybės. Adanas užuodė brangios odos kvapą, pirštais braukė per raudonmedžio prietaisų skydelį, klausėsi silpno sunkių durų girgždesio... Prisiminė Surį, jis tikrai gyveno prabangiai. Net jo kvepalai ne tokie, kaip visų, o garsios prancūzų dizaino kompanijos. Nieko, kada nors ir Adanas turės tokį automobilį. Dabartinis jo planas buvo važiuoti visą vakarą ir naktį. Kuo greičiau parvartyti BMW namo. Tad, vaikinė, suk vairą ir spausk, kad netektų nakvoti kokiame nušiurusiame motelyje.

Ir šė tau, kad nori! Pravažiavus Jonšiopingą, Adanas pirmą kartą išgirdo iš po kapoto sklindantį įtartiną garsą. Už dviejų kilometrų sustojo, viską apžiūrėjo, bet nieko nepamatė. Vos pradėjus važiuoti, kažkas vėl pradėjo bildėti. Nuriedėjus dar dvylika kilometrų, įsižiebė stabdžių gedimo įspėjamoji lemputė. Mėšlas – jis nežinojo, ar gali važiuoti toliau. Sulėtino greitį, taip už savęs sudarė automobilių spūstį. BMW siaubingai kriokė. Vos slinkdamas nuvažiavo dar penkis kilometrus, kol pamatė

degalinę. Į ją užsukęs, Adanas paprašė jauno darbuotojo, kad apžiūrėtų automobilį. Vaikinas atrodė penkeriais metais jaunesnis už jį. Žibintuvėlių pašvietęs į ratus, konstatavo, jog stabdžių kaladėlės visai sudrožtos. Su tokios būklės automobiliu negalima niekur važiuoti.

– Beje, jums turėtų būti gėda dėl tokio nenormalaus vairavimo, – ėmė moralizuoti jaunuolis.

Tuo viskas ir baigėsi. Teko sumokėti vilkikui, kad automobilį nugabentų į autoservisą. Atėjo mechanikas – visai dar berniukas su inkštriais nusėtu veidu... Vilties mažai. Adano nuostabai, jis išklaušė pasakojimą, atidarė kapoto dangtį ir, beveik nežiūrėdamas, pirštu bakstelėjo į diržo nuoplaišą, gudriai paslėptą paslaptinių detalių raizgalynėje.

– Paskirstymo veleno pavaros diržas, – tyliai pasakė jis. – Vožtuvai visiškai sumaitoti. Gaila – šiaip jau neblogas automobilis. Iš ko pirikai? Jiems reiktų galvas nurauti... Techninės apžiūros, turbūt, visai neatliko. Pravažiuota lyg ir ne daug... Taip ir patikėjau. Ridos matuoklis persuktas. Paskui turkai už du šimtus šiek tiek pablizgino ir – švyst! – automobilis iškeliavo. Įkliuvai, bičiuli... Na, ką? Užsakau detales?..

– O kaip serviso knygelė?

Vaikinas pažvelgė į jį kaip į beprotį.

– Ar iš mėnulio iškritai? Už gabalą tau visą knygelę priantspauduos. Lyg automobilis visą laiką būtų tik servise gančesis.

Adanas paskambino pardavėjui. Kalės vaikas apsimetė, jog nesupranta angliškai. Po penkių savičių, sumokėjęs keturiasdešimt tūkstančių, Adanas pagaliau atgavo automobilį. Suri, įvertinęs jam atvežtą metalo gabalą, patikino, jog už jį negaus nei šešių šimtų tūkstančių.

– Kaip galėjai būti toks idiotas? Nupirkai katę maiše... Prieš pasirašydamas net nepažiūrėjai, ką perki...

Balkono užraktas tyliai spragtelėjo. Akimirką padvejojęs, Adanas patraukė duris. Suri aiškiai pasakė: „*Farai* suėmė mūsiškį. Tą, kuris

nuomojosi butą. Jei iš ten atneši ką nors, kas yra mano, manyk, kad pusę skolos jau grąžinai. Ačiū Dievui, kratos metu policijos šunys nieko nerado. Pats žinai, kiek praradau per tą automobilį“. „Ar ten kas nors gyvena?“ – susigūždamas paklausė Adanas. „O kas tau darbo? Spjauk. Šįvakar tuščia“.

Adanas prisiminė, kai vaikystėje jiedu žaidė kieme ir Suri nukrito nuo vaikiškos karstyklės. Nudribo nerangiai, kaip maišas, susižeidė kelį. Kraujas, kaip jiems tuomet atrodė, sruvo upeliais. Smėlis ir smulkus žvyras prilipo prie siaubingai atrodančios žaizdos. Jiems buvo šešeri, Suri klaikiai raudėjo.

– Eime pas mane, – kaip galėdamas švelniau tarė Adanas. – Tėtis aptvarstys tau kelį.

Jis tikrai mikliai išplovė žaizdą, uždėjo didžiulį tvarstį. Tokio tėvo Adanas dar nebuvo matęs. Tuomet berniukams įpylė po stiklinę šokoladinio pieno, atnešė pakelį sausainių ir įjungė filmą „Žaislų istorija“.

– Tavo tėtis geresnis už manąjį, – pasakė Suri. – Maniškis nemoka gydyti mažųjų karių.

Dviejų miegamųjų butas. Adanas įjungė šviesą kambaryje, kuris, jo manymu, turėjo būti svetainė. Žalia sofa, kavos staliukas stikliniu stalviršiu ir knygų lentynos. Ant stalo – panašu į projektorių. Miegamuosiuose stovi nepaklotos siauros lovos. Visgi kas nors čia gyvena. Kitu atveju, iš kur būtų atsiradę šie laikraščiai? Arba sportiniai marškinėliai ant virtuvinės kėdės?

Tačiau baldų beveik nėra. Galbūt *gyvena* nėra tikslus žodis. Greičiau, kad kažkas čia *būna*. Adanas žvilgtelėjo į šiukšliadėžę ir tuščią pieno dėžutę, iš kurios užuodė sklindantį gerai pažįstamą kvapą. Marihuana. Nuorūka užgesinta.

Pažiūrėjo į šaldytuvą ir virtuvės spinteles. Traškučiai ir jogurtas. Panašu, kad šie nuomininkai nieko kito nevalgo. Orkaitė ir indaplovė

tuščios. Perbraukė pirštu po kriaukle, pašvietė žibintuvėliu – dulkės jau seniai nevalytos.

Velniai rautų... Kartais žmonės pademonstruoja, kokie jie yra išradingi. Kur ieškoti? Jis išvertė ir apčiupinėjo visas sofos pagalvėles, pakėlė sunkius čiužinius. Viename miegamajame ant grindų voliojosi krepšys. Išpuręs, kas jame buvo, tuoj pat viską sugrūdo atgal. Marškinėliai, keturios poros vyriškų trumpikių, pavienės nederančios kojiniųs. Pastūmęs kavos staliuką prie sienos, žvilgtelėjo į ventiliacijos angą. Tuščia. Atsiklaupęs pažiūrėjo po sofa, vėliau, įdėjęs nemažai pastangų, nustūmė knygų lentyną ir pašvietė žibintuvėliu.

Vaikinas, kurį susėmė, paprasčiausiai Suri apmovė. O gal *farai* vis tik surado slėptuvę? Ir šiaip, ar jam, Adanui, turi rūpėti tie jų reikaliukai? Nė velnio. Bet Suri taip nemano.

Staiga Adanas išgirdo balsus, sklindančius iš laiptinės, anapus buto durų. Jam nespėjus net mirktelėti, kažkas spynoje pasuko raktą. Spragtelėjo užrakto liežuvelis. Mėšlas. Jis skubiai pasistiebė ir, pasiekęs jungiklį, užgesino šviesą.

Koridoruje girdėjosi merginos ir vaikino balsai. Jo žvilgsnis nukrypo į tuščią keraminę vazą. Netikėtai iššokti, trenkti abiem į galvas ir pabėgti? Ne. Jis nebuvo panašus į Suri. Priklausė vieniems iš kietesnių, bet nebuvo toks kietas, kaip tas.

Pasislėpė už sofos atlošo. Balsai girdėjosi geriau. Mergina kalbėjo apie kažkokią Bili, o vaikinas kartojo, kad „nieko, susitiksime vakarėlyje“.

Adanas stengėsi nejudėti. Sulaikė kvapą. Užuoat kapstęsis po šitą mėšlą, verčiau nuvažiuočiau į Hamburgą ir nudėčiau tą niekšą iš BMW salono. Jis dėl visko kaltas.

Vėl trinktelėjo durys. Atrodo, kad nuėjo į tualetą. Štai, šansas. Dabar girdėti tik moteriškas balsas – niūniuoja kažkokią dainelę. Vadina si, į tualetą nuėjo vaikinas. Žingsniai. Įėjo svetainėn? Adanas nedrįso

išlįsti iš savo slėptuvės. Lengvi žingsniai, kvėpavimas... Nuėjo į miegamąjį.

Laikas. Dabar. Jis dirstelėjo iš už sofos – kambaryje tuščia. Dviem šuoliais atsidūrė prie balkono durų. Neturėjo laiko galvoti. Reikėjo veikti. Nesidairydamas atgal liuoktelėjo į balkoną ir skubiai uždarė duris. Giliai įkvėpė ir peršoko per turėklą. Ne. Neperšoko. Nudribo. Kaip Suri tąkart nuo karstyklės.

Čia, tamsoje, pasijuto daug saugiau, bet buvo labai šalta. Gėlė pirštus. Adanas atsirėmė į medį stengdamasis neminti dešinę pėdą. Sumušimas, o gal sumautas lūžis. Dar to betrūko. Bet jis negalėjo pasišalinti. Kopėčios priešais jį gulėjo ant žemės. Tempė jas šlubuodamas. Šios lengvai ir tyliai slydo per sniegą. Kaip jis gali išeiti? Suri... Draugas pasiustų sužinojęs, kad Adanas nieko nerado... O ten, greičiausiai, nieko ir nėra. Tiksliai! Vienas iš vaikinų apmovė Suri. Adanas spėjo apieškoti visą butą. Tuščia.

Taip prastovėjo keturias valandas. Stovėjo ir laukė, kol praeis pėdos skausmas, kol esantys bute nurims. O ten – virsta dūmų kamuoliai. Lyg ir diskoteka. Įvairiaspalviai šviesos blyksniai laksto sienomis, girdisi, kaip dunksi muzika, kai kas nors atidaro balkono duris. Pilna žmonių... Apšviestame lange mirga neryškūs šešėliai, lyg jie būtų atsarginiai televizijos talentų šou šokėjai.

Ar tie bukagalviai kada nors pavargs? Jau pats laikas apsirūkius eiti miegoti ar skirstytis namo. Traškučiai jau seniai turėjo pasibaigti. Jie greitai užmigs. Tuomet Adanas vėl pastatys kopėčias ir eis knaisiotis po butą.

Turbūt neišvertų stovėti čia visą naktį, kojos skausmas neatslūgsta, greičiau, atvirksčiai... Na, dar bent pusvalandį.

Jis nebuvo kovotojas.

Bet mokėjo išlaukti.

Nedidelėje svetainėje susigrūdė devyniolika žmonių, nors buvo pakviesta dvigubai daugiau. Roksana labai norėjo, kad sugužėtų daug liaudies. Vis dėlto judviejų su Zetu naujų namų įkurtuvės. Ar gali būti rimtesnė priežastis linksmybėms?

Ačiū, Bili – ji paskolino kolonėles. Zetas prijungė telefoną prie „Bluetooth“ ir dabar svetainė dreba nuo bejausmio, užiančio Young Thug* ritmo, melodingo *riddim*, į dabsteją panašaus repo, kurį kažkodėl priimi visu kūnu, tarsi pasinerdamas į muzikos stilių ir garsų jūrą. Erotinis transas. Roksana nužvelgė svečius. Įdomu, kaip juos veikia šie skambesiai? Ar patinka tokia muzika? Ar jiems smagu? Ar pakankamai gera atmosfera? Svečiai atsinešė svaigalų – visas kavos staliukas nukrautas „Prosecco Pizzolato“ ir „Rotari Rosé“*** buteliais. Roksana kvietime taip ir parašė: *Roksana ir Zetas kviečia pasimėgauti muzika, linksmybėmis ir užkandžiais. Putojančius gėrimus atsineškite patys!* Žinoma, įžūlu, bet, norint prigirdyti tokią minią, galima ir bankrutuoti.

„Užkandis“... Skambiai pasakytą. Sūdyti riešutai ir traškučiai, tačiau Roksana į grietinę šiek tiek įpylė alyvuogių aliejaus su trumais ir maltomis žagrenio uogomis. Visi vienbalsiai patvirtino, jog geresnio padažo nebuvo ragavę.

Tačiau ne tai, ne traškučiai yra esmė. Svarbiausia, kad būtų smagu. Šventė. O šventę kuria muzika. Kokybiškos kolonėlės, parinktos dainos ir tinkamas jų *miksas*. Zetas netgi sugebėjo gauti dūmų mašiną ir nedidelį lazerinį projektorių. Ir gerai, kad nespėjo pakabinti nuotraukų ir plakatų. Balta siena buvo tobulas fonas. Dūmai it šaipydami sklidę ne palei grindis, o kaupėsi į debesį, nugulusį ant sofos,

* Jeffery Lamar Williams, profesionaliai žinomas kaip Young Thug (g. 1991 m.) – amerikiečių reperis, dainininkas ir dainų autorius.

** Nebrangūs, bet aukštos kokybės putojantys vynai.

tarsi kokia hetera. Roksana jautėsi lyg būtų itin prašmatniame klube. Ir taip... Trūko tik didžėjaus pulso.

Ir dar vienas dalykas: prieškambarėje neseniai atvykę svečiai turėjo bristi per daugybę „Roshe Runs“ ir ilgaamžių vintažinio stiliaus „Vans“ sportbačių. Zetas reikalavo, kad svečiai nusiautų batus.

– Labai nesinori po to tvarkyti, – aiškino jis. – Tiesiog negaliu atlikti šio darbo. Ar niekad to neminėjau?

Roksana nebeprisiminė, ką tiksliai jis buvo sakęs ir ko ne. Jis daug kalbėdavo. Jiedu neplanavo drauge gyventi. Bet vis tiek... Gal viskas bus gerai. Šaunus vaikinai tas Zetas.

Ji žvilgtelėjo į savo mobiliųjį telefoną, norėdama pamatyti, ar kas nors „Instagram“ arba „Snapchat“ nepaskelbė jų vakarėlio nuotraukų. Dar niekas nepaviešino jų renginio. „Prašau, žmonės, – mintyse maldavo ji. – Ar jums nėra smagu? Kodėl negalite šokti ir pasidaryti kokios asmenukės?“

Butas, žinoma, nemažas. Penkiasdešimt du kvadratai. Tik kažin kokiame užkampyje – Nystadsgatane, Akaloje*. Toli nuo Stokholmo centro ir nuo Siodertorno universiteto, kur Roksana studijavo. Tačiau ji neturėjo kito pasirinkimo. Anksčiau nuomojosi kambarį iš Bili Verkstadsgatane, Hornstule. Tačiau netikėtai išaiškėjo nuomotojos polinkis į poliamoriją, nestandartinių, daugybinių santykių formą. Savo bute ji iš karto apgyvendino tris sekso partnerius. Zetas šia tema mėtė nepadorius juokelius, siūlydamas pervadinti tą vietą į Kekšių irštvą. Tačiau Roksana nebuvo juokinga. Jai paprasčiausiai bute nebeliko vietos. Ten visi nuolat dulkinosi, o vienas iš vaikinių dienų dienomis, be jokios ironijos, visu garsu klausėsi šlykštaus daniško popso. Būtų juokinga, jei nebūtų graudu. Taip sutapo, jog tą pačią savaitę Zetas savo

* Stokholmo priemiestis.

bendranuomininko buvo išprašytas išsikraustyti. Jis jau trečią dieną miega močiutės bute ant sofos, ir dėl to siaubingai niršta.

Roksana stovėjo greta Bili ir Zeto. Tarp jų zujo svečiai. Kai kurie lingavo pagal muzikos ritmą. Ji nenorėjo pernelyg akylai juos stebėti, tai kvaila. Dar kartą patikrino „Instagram“ ir „Snapchat“ – kol kas tuščia. Tikriausiai taip visi galvoja: *kokia nuoboda – prilipo prie savų ir stovi kaip sodo kaliausė*. O jos geriausi draugai, Bili ir Z... Ar jie taip pat ją laiko pilka pele? Tiesa, kad Roksana prie jų prilipo. Prilipo ir nesitraukia.

Šventės proga Roksana pasidarė šukuoseną ir apsiavė naujus sidabrinius „Birkenstock“ sandalus, vilkėjo įprastus mėlynus džinsus ir baltus, iš tėvų namų nugvelbtus marškinėlius. Roksana stengėsi puoselėti savo stilių. Bili iš jos juokėsi. Na ir kas. Jos stiliaus ikona buvo Džordžas Kostanca* ir praktiškai visi „Beverly Hills, 90210“ veikėjai. Nusispjauti ant tų mados tendencijų. Jos tai atsiranda, tai išnyksta, nespėji vaikytis.

Ačiū Dievui, Bili gerai nusiteikusi. Geras ženklas. „Adidas“ kelnės, marškinėliai ilgomis rankovėmis, čokeris** ir minkšta „Gucci“ beisbolo kepuraitė. Rožiniai plaukai, net pažastų plaukus nudažė šia spalva: „specialiai jūsų šventei, draugužiai“. Sunku patikėti, kad po kelių dienų Bili prasidės teisės studijos universitete. Miela, kad seksualinius partnerius – vaikus ir merginas – ji paliko namuose. Roksana buvo įsitikinusi, jog be jų Bili lengviau atsipalaiduos. Ji yra seniausia ir geriausia Roksanos draugė. Bet pastaruoju metu merginai sunku suprasti, kas jos draugas, kas priešas, o kas – niekas. Galvoje visiška sumaištis.

Bili išsitraukė cigarečių pakelį.

– Ką su tuo daryti? Man vartyt į balkoną ar...

* George Louis Costanza – išgalvotas JAV televizijos komedijos „Seinfeld“ personažas; žemo ūgio, stambus, plikas vyras, kovojantis su vidinėmis baimėmis.

** Angl. *choker* (liet. smaugikas) – siauras moteriškas kaklo papuošalas, prigludantis prie kaklo.

Zetas pakėlė galvą.

– Na jau ne... Cigarečių dūmai įsigeria į užuolaidas, į patalynę... Ir dvokia metų metus. Mes su Roksi jau aptarėme šį klausimą.

Bili išpūtė akis.

– Nematau čia jokių užuolaidų.

– Nesvarbu, – Zetas buvo neperkalbamas. – Rūkyti namuose *nėra kieta*.

– Nusprendėte sveikai gyventi?

Roksana nusijuokė.

– O tai ne! Viskas ekologiška, auginta ne šiltnamiuose, o neva ant netręštos žemės. „Forks Over Knives“*. Na, tu žinai. Nė vienas plastikinis maišelis neperžengs šių namų slenksčio.

Tai ištarus, Zetas atnešė ne kokį kitą, o būtent polietileninį maišelį ir pakelį cigarečių popieriaus suktinukėms.

– Kas nors nori susisukti suktinę? Turiu pakankamai... – pakėlė maišelį sau virš galvos. – Taigi, šitaip... Yra viena šventa marihuanos taisyklė. Reikia skirti *sativą* ir *indiką***. Dvi to paties augalo rūšys, bet atrodo skirtingai. Vieno lapai storesni, kito plonesni... *Who cares****. Svarbi ne jų išvaizda, o kaip veikia. Diena ir naktis. *Indika* skirta tinginiams, mėgstantiems gulėti ant sofos, žaisti su pultu ir atsipalaiduoti. O štai šita, dvidešimt keturių mėnesių *sativa*... Viena *džointas* yra kaip *Cateaneuf-du-Pape***** burbulas.

Zetas ant stalo padėjo kelis permatomus OCB *Slim* vyniojamuosius popierėlius ir ėmė dėlioti žolę.

* JAV dokumentinis filmas (2011), propaguojantis dietą, kurioje nėra jokių gyvulinės kilmės produktų.

** *Indica* ir *Sativa* yra dvi kanapių veislės, naudojamos marihuanai gaminti. *Sativa* sukelia lengvą euforiją, o *Indica* vartotojas nebėgi atskirti realybės nuo haaliucinacijų.

*** Liet. kam rūpi.

**** Prabangus prancūziškas vynas.

– Toks vienas, ir jau skrendi. Dar vienas – skrendi dar toliau. Prisiekiu, lubų nėra.

Dieve mano, visi šie plepalai skirti pradinukams. *Sativa, indika...* Skirtumą pajustų tik žolės someljė, visiškas profesionalas, bet Zetas visada norėdavo pasirodyti. Jis negali priimti pasaulio tokio, koks jis yra, būtinai reikia viską pavadinti, suskirstyti į kategorijas ir struktūras, sudėlioti į lentynėles.

Roksana paėmė jai atkištą suktinę ir giliai užtraukė.

– Paskaita baigta?

Stovintys netoliese, įskaitant ir Zetą, suprunkstė.

– Na, tu gi mane pažįsti... – tarė jis, nutaisęs rimtą veido išraišką.

Toks jau tas Zetas. Suprasdamas patriarchalinės visuomenės struktūras taip pat aiškiai, kaip žolės skirtumus, susikūrė apibrėžtą socialinę hierarchiją, puikiai suvokdamas savo vaidmenį joje. Jis – vyras, aiškinantis moterims pasaulio sąrangos dėsnius. Vyras, visada žinantis, kas ir kaip turėtų būti, ir beveik kiekvieną frazę pradedantis žodžiais *taigi, yra taip...*

Praėjo kelios valandos. Reperis Erikas Lundinas gerai susimaišė su Lil B, tuomet įvyko švelnus perėjimas prie Rihannos, o po to suskambo dar kažkas visiškai netikėta, bet *oi, kaip gerai...* Atrodo, tik Z. žino, kas tai.

– *Hubba Bubba* klubas, – paaiškino jis.

Dabar jau šoka visi. Na, gal ir ne visai: kai kas šokinėja, kampe kelios porėlės tiesiog glėbesčiuojasi pagal muzikos ritmą, šoka savotišku laisvuju stiliumi. Ant baltos sienos vienas kitą keičia mįslingi, takūs geometriniai simboliai, spinduliuojami nedidelio lazerinio projektoriaus. Ant stalo paliktos tuščios vienkartinės stiklinės, traškučių trupiniai. Ant visų kitų horizontalių paviršių išmėtytos rūkomojo popieriaus skiautėlės bei tušti vyno buteliai. Roksana net pastebėjo baltų miltelių takelius, kažkas jau spėjo pauostyti. Tik to betrūko. Tai visiškai nekie-ta. Leiskite kiaulę prie stalo... Koksas reiškia straipsnį.

Ir kaip, pagaliau jau jiems smagu? Roksana pažvelgė į „Instą“ du šimtąjį kartą. Vis dar tuščia. Išskyrus Zeto grojaraščio ekrano kopiją: šypsenėlę su didžiuliu cigaru burnoje ir įrašu *rūkykite Ž kiekvieną dieną*.

Roksana įspėjo kaimynus, todėl neturėtų kilti problemų. Ji ir Z. neketino rengti tokių vakarėlių kiekvieną savaitgalį. Be to, jai susidarė įspūdis, kad Deividui, vaikinui, iš kurio išsinuomojo butą, švelniai tariant, nusišpjauti, ką jie čia veikia. Mokėk ir viskas gerai. Nors laiptinėje tvyrantis stiprus žolės tvaikas gali sukelti klausimų. Viena kaimynė jai pasakojo, kad buvusį šio buto nuomininką suėmė policija. Pareigūnai ilgai jį stebėjo, o paskui surengė kratą. Butas kelias dienas buvo uždarytas, vėliau raktus grąžino Deividui. Tiesą sakant, kodėl jai rūpi? Deividas pasakė: gyvenkit, kiek norit. Svarbu, kad kaimynai suprastų, jog įjedu su Zetu yra patikimi žmonės. Todėl jai buvo nė motais, kas bute įvyko anksčiau ir kam jis buvo naudojamas.

Naujas gyvenimas mažajame kolektyve. Zetas ir ji.

Naujas startas gerai pradžiai.

Svečiai išsiskirstė. Roksana manė, kad dar per anksti. Dar galėtų linksmintis. O gal ji padarė ką nors ne taip? Be reikalo ėmė murmėti apie savo planus: *ketinu užsirašyti į kursus Berlyne, bla bla bla...* Kam tai įdomu? O gal blogai atrodė? Sutrupėję marihuanos lapai ant palangės ir ant grindų. Įdomu, kaip Zetas visa tai susitvarkys.

– Oho, visi dingo, – sutrikusi tarė Bili, – ir vaikas, kurį *nukabinau*, taip pat. Tikriausiai, nuėjo pas Idą Engberg.

– Puikus egzempliorius, – pakomentavo Zetas. – Ida Engberg yra fantastiška. Kodėl mes pas ją nenuėjome?

Po dvidešimt keturių valandų *sativos* jis nebegalėjo atsikelti nuo sofos.

– Turime išvėdinti kambarius ir susitvarkyti. Jei nori, eik, – gūžtelėjo pečiais Roksana.

– Aš tau padėsiu, – pasisiūlė Bili.

Jos vyzdžiuose nesimatė rainelių – pilkos akys staiga tapo visiškai juodos.

- Kaip ketini grįžti namo? Kviesi taksi?
- Žinoma, kaip kitaip. Ar aš Ingvaras Kampradas?*
- Pirmu metro?
- Ne.
- Baidare plauksi?

Bili nusijuokė.

Roksana atidarė balkono duris. Jau nebesijautė apgirtusi, tik šiek tiek apsvaigusi nuo kvaišalų, bet gaivus šaltas oras... Nuostabu, lyg galva būtų iš vidaus praskalauta mineraliniu vandeniu. Pažvelgė į tamsius medžių šešėlius. Butas pirmame aukšte, trys metrai nuo apačios. Daugiausia trys su puse. Ant žemės – plonas baltas sniego kilimas, tik po balkonu sutrypta, matosi tolyn vingiuojanti pėdsakų grandinė.

Lai Bili kapanojasi kaip nori, nusprendė Roksana. Ne jos rūpestis. Bili, lyg būtų perskaičiusi draugės mintis, staiga paklausė:

- Sandėliuke pamačiau lovelę. Ar galiu pasilikti?

Roksana atsisuko. Kambaryje visiškas chaosas. Net nekyla rankos tvarkytis... Be to, kažkas nuvertė kaljaną, po kavos staliuku telkšojo bala. Bet leisti Bili nakvoti?

– O kaip tavo Mia, Pia, Ulė, Trulė? – sarkastiškai paklausė ji. – Ar kaip ten jie?

– Ar esi heteronormatyvumo apologetė? – įsitempė Bili. – Skamba beveik fašistiškai.

– Aš nieko neišpažįstu. Bet praktiškai išvarei mane iš buto, ar ne taip?

– Reikia kvestionuoti egzistuojančias normas... Žodžiai taip pat svarbūs. Žodis yra autoritarinės valdžios padalijimo pagal lytis

* Ingvar Kamprad – švedų verslininkas, IKEA kompanijos steigėjas.

Skaitykite likusius
556 iš **576** puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

Už tvarkingo ir saugaus Švedijos sostinės Stokholmo fasado slepiasi tamsus pasaulis... Ir jis turi savo padėties šeimininką.

Dešimtmečius slaptas nusikalstamas tinklas Stokholme išnaudoja jaunas merginas, negailestingai šalindamas visus, kurie grasina atskleisti jų paslaptį.

Policijos pajėgos surenka specialią komandą, kurios tikslas – išpajioti šį tinklą ir išsiaiškinti jo narius, bet pareigūnams nepavyksta priartėti prie nusikalstamos grupuotės.

Emilė – jauna teisininkė, ką tik įkūrusi savo įmonę. Tedis – buvęs nusikaltėlis, mėginantis pradėti gyvenimą iš naujo. Pirmą kartą susitikę to paties autoriaus romane „Išnykti Stokholme“, jie aptiko Švedijos sekso mafijos tinklą. Nors jų partnerystė buvo sėkminga tiek asmeninėje, tiek profesinėje srityse – nuo to laiko jie daugiau vienas kito nematė. Tačiau kai jauna Emilės klientė nužudoma nespėjusi duoti parodymų prieš savo skriaudikus, jaunoji advokatė kreipiasi pagalbos į savo buvusį partnerį.

Tedžio ir Emilės tyrimas pavojingai priartėja prie slapto tinklo paslaptį. Taip arti, kad kažkas bando juos nutildyti, naudodamas visas priemones. Kažkas, kas žino beveik kiekvieną jų žingsnį ir turi pakankamai galios įkišti Tedį atgal į kalėjimą, o gal net abu partnerius sukišti į lavonmaišius...

Kur atves dramatiškas tyrimas?

TAIP PAT SKAITYKITE >

Knyga nominuota Švedijos detektyvų
kūrėjų akademijos apdovanojimui kaip
„Geriausias detektyvinis romanas“

[TEMPTAS SKANDINAVIŠKO DETEKTYVO ŠEDEVRAS

Jeigu jums patiko knyga „Išnykti Stokholme“ ar Stiego Larsono detektyvai, privalote perskaityti ir „Padėties šeimininką“.

www.obuolys.lt

Knygos pigiau, šlovinės ir išsivysa nemokamai

